

En striktare redaktionell linje efterlyses

Hanno Esséns artikel om evighetsmaskiner i Folkvett 2-94 reser principfrågor om tidskriftens redaktionella riktlinjer. Folkvett är ingen vetenskaplig publikation, men de längre artiklarna innehåller ofta naturvetenskapliga faktauppgifter och resonemang som inte på något sätt kan kontrolleras av lekmän. Detta innebär att redaktionen har ett speciellt ansvar för att innehållet är korrekt. Detta kan garanteras på olika sätt. Ett är att artiklarna skrivs av journalister och sedan fackgranskas av experter. Ett annat är att de skrivs direkt av experter, som förhoppningsvis också konsulterar sina kolleger.

Jag har intrycket att den senare metoden är vanligast när det gäller längre artiklar i Folkvett. Den redaktionella granskningen av sådana artiklar bör enligt min mening förutom de vanliga bedömningarna av allmänintresse, läsbarhet etc., också innefatta en kontroll av att författaren kan skilja sin roll som fackexpert från den som allmän tyckare. Det är en vanlig sjuka bland naturvetare att tro sig vara experter på allt mellan himmel och jord, och att presentera sina fördomar och ogrundade åsikter med den självklara auktoriteten hos en akademisk föreläsare.

Hanno Esséns uttalanden om energisparande och radioaktiva utsläpp är praktiskt exempel på detta. Att han vad gäller kärnkraften adderat brasklappen "Min personliga åsikt ..." ändrar inget i sak - i en lång artikel krävs en mycket tydligare markering av var sakens upphör.

Jag ämnar inte gå i debatt med Hanno Essén i sakfrågorna - andra kan mycket bättre än jag beskriva de ekologiska konsekvenserna av Tjernoby.

Slutligen vill jag betona att en mer strikt redaktionell linje vad gäller de informeraande artiklarna i Folkvett inte står

i motsättning till en fri debatt om t.ex. kärnkraften. Tvärtom borde Folkvett vara ett bra forum för en sådan debatt där vetenskapliga argument är *en* viktig komponent. Kanske det vore på sin plats med en debattsida?

Thors Hans Hansson

Fysikum, Stockholms Universitet

Svar från redaktionen:

Redaktionen har för vana att ge stor frihet åt inbjudna skribenter. Vi gjorde bedömningen att läsarna själva i det här fallet skulle kunna skilja mellan artikel-författarens privata åsikter och hans kunskaper som fysiker. Du har naturligtvis rätt i att Folkvett har till uppgift att bidra till att klargöra expertrollens avgränsningar. Ditt inlägg har lett till en nyttig diskussion i redaktionen om redaktionella principer.

PS

Folkvetts debattsida står alltid öppen för kritiska inlägg om publicerade artiklar.

Lösning till fotbollsgåtan på sid 12:

Förklaringen är att gränsen mellan årsklasser i knatte- och ungdomsfotbollen dras olika i olika länder. I Holland används (födelsedagen) 1 augusti som gräns mellan årsklasserna, i Storbritannien 1 september. De som är äldst inom sin årsklass får, genomsnittligt, bättre chans att hävda sig.

(Källa: Der Skeptiker nr 2, 1994)

James Randis bok *Flim-flam* föreligger nu i norsk översättning under titeln *Juks og bedrag*. Den kan beställas hos
Bruns Libris
Postboks 476
7001 Trondheim.